

Három kutyás képeslap

Búcsú Majtényi Eriktől

Egyszer három kutyás képeslap jött téled, drága Erik, s mellettük a borítékban egy bökkers, amelyben elmondtad, hogy tudomásodra jutott, miszerint a kislányom — azóta kétgyermekes anya — kutyákat ábrázoló lapokat gyűjt, s itt küldesz neki hármat gyűjteménye gyarapítása végett.

Bocsásson meg közöttünk maradt emléked és elszuhant lelked, hogy ez az apró, se füle, se farka sztori jut most eszembe, amikor azt próbálom felmérni, kit és mit veszítettünk el benned. De ez az eset nagyon fontos számonra, mert első percétől meglévő baráti szeretetem meg- és fenntartásával ezóta tiszteltelek; ekkor éreztem meg benned azt az emberi nagyságot, amelyet most, zárszámadáskor, legpótolhatatlanabb erényednek, tehát legnagyobb veszteségünknek érzek.

Mert hogy költő létedre kettős szolgálatot vállaltál értünk, abban nem voltál egészen egyedül álló. Főleg az első szolgálatban nem, a társadalmi elvárások teljesítésében — bár meg kell jegyezmem, hogy te voltál az egyetlen, aki tudtad, hogy költői egyéniséged olykori feladása védelmet jelent azok számára, akik csak saját műzsjuk csökjájától hajlandók meghihletődni, s akik az első alkalommal, amikor lehet, megtépdésik majd szolgálati úton szerzett babéraidat. Nem haragudtál rájuk, nem szántad befektetésnek a szolgálatodat, a nem vártál hálát érte, még csak elismerést sem; s a helyzetedet értő barátok és nem értő intranzigensek egyaránt hű, készséges hivatalnoka voltál másik szolgálatodban, a gyakorlati ügyintézésben. Ezt a megbízatásodat is rendkívüli módon láttad el, mert úgy láttad el, ahogy erkölcsös módon egyedül lehetséges: a hozzád fordulót nem kérelmezőnek nézted, akin — ha úgy diktálja a lelkiismereted — segítened kell, hanem a megbízatásodat adó közösség tagjának, akinek ügyét köteles vagy a lehetőségeken belül, sőt néha azokon kívül is, a te erődtől s eszedtől telhetően legjobban megoldani.

Maradt-e ilyen ügyintézőnk a te halálod után? De ne kérdezzem ezt, mert úgy fog kinézni, nagyon is pragmatikusan értelmezem az első és egyetlen hűtlenség okozta veszteséget, s fogalmazzak inkább így: maradt-e valamelyikünkben annyi kötelességtudat és morális érzék, amennyi tebenned volt? S ha maradt, akkor — és itt jutnak eszembe újra a kutyás képek, jelképpé nemesülve — a szobrot érdemlő jellemnagysághoz járul-e valamelyikünkben annyi emberi nagyság, amennyi benned nyilvánult meg, nem a kötelességteljesítés, hanem az érdeklődés, a számontartás, az odafigyelés, a törődés egy-egy kis gesztusában? Ha valaha kijártad nekem, hogy beutaljanak egy alkotóházba, mert rossz munkakörülmények között dolgoztam, csak azt tetted, amire kötelezett az én vállamra is épült nem túl nagy pozíciód, de amikor elküldted a három kutyás lapot, hogy örömet okozz egy gyermeknek, emberséged jellemén túli dimenziója mutatkozott meg, s én a te halálodban ezt érzem legfájdalmasabb veszteségünknek.

Igaz, hogy a lírikust, akit elnyomott benned a szolgálattelvő, s aki az élet őszének verőfényében még feltámadhatott volna, semmi hatalom nem fogja többé megszólaltatni. Igaz, hogy legköltőibb s legmaradandóbb műved, a *Hajóharang*, folytatásra várt volna: a gyermekkor csendülései után a későbbi idők komor, de reményteljes kondulásait akartuk hallani, ám ez már csak az öröklétben zeng tovább a te kőzsa lelkedben. Igaz tehát, hogy pótolhatatlan kulturális hiányokat is hagyttál magad után. De félek tőle, drága Erik, hogy ezeknél az erkölcs- és emberségbeliek nagyobbak.

Verebesfalvi